

אזרחות

הוראות

א. משך הבחינה: שעה וחצי

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון	–	(14×4)	–	56	נקודות
פרק שני	–	(22×2)	–	44	נקודות
סך הכול	–			100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין

ד. הוראות מיוחדות: אין

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – שאלות ידע (56 נקודות)

ענו על ארבע מן השאלות 1–6 (לכל שאלה – 14 נקודות).

1. הציגו את המחלוקת בחברה הישראלית בנוגע למעמד האישי בישראל (נישואין–גירושין).
2. הציגו שניים מתפקידי התקשורת:
 - סוציאליזציה
 - מתן במה
3. הציגו את שיטת הממשל הנשיאותי, והסבירו יתרון אחד של שיטה זו.
4. הציגו טיעון אחד בעד הפיצול של תפקידי היועץ המשפטי לממשלה וטיעון אחד נגדו.
5. הציגו שני מקורות הכנסה של הרשות המקומית.
6. הציגו מתוך מגילת העצמאות ביטוי אחד לאופייה היהודי של מדינת ישראל וביטוי אחד לאופייה הדמוקרטי של המדינה.

פרק שני – שאלות אירוע (44 נקודות)

ענו על שתיים מן השאלות 7–10 (לכל שאלה – 22 נקודות).

7. החוק בישראל מאפשר להכיר בסוגים שונים של גיור לצורך רישום הדת והלאום במרשם האוכלוסין. בעת האחרונה הועלתה הצעת חוק בכנסת ולפיה תיקבע יהדותו של אדם אך ורק על פי ההלכה היהודית, כפי שמקובל במערכות המשפט הדתיות של המדינה. לדברי יוזם החוק, כיוון שמדינת ישראל היא מדינה יהודית, ההגדרה "יהודי" חייבת להיות אחידה וברורה, ולפי כללי ההלכה היהודית.

- ציינו והציגו את **הזרם הדתי בעם היהודי**, שבא לידי ביטוי בהצעת החוק.
- צטטו מן הקטע משפט שממנו לומדים כי זרם דתי זה בא לידי ביטוי בקטע.
- הסבירו כיצד זרם דתי זה בא לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

8. במהלך חקירה משטרתית של עיתונאי בישראל החרימה המשטרה את מכשיר הטלפון הנייד של הנחקר. העיתונאי טען כי ההחרמה נעשתה בלי צו שיפוטי מתאים ודרש שמכשירו יוחזר לאלתר. לדבריו, מכשיר נייד של עיתונאי או כל ציוד אישי אחר שלו עשוי להכיל מידע שקשור בעבודתו העיתונאית, והסודיות של מידע כזה חשובה לו.

- ציינו והציגו את **האמצעי המאפשר את עצמאותה של התקשורת** שבא לידי ביטוי בדברי העיתונאי
- צטטו מן הקטע משפט שממנו לומדים כי אמצעי זה בא לידי ביטוי בקטע.
- הסבירו כיצד אמצעי זה בא לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

9. בעת האחרונה ערך משרד הפנים בדיקה בנוגע לתפקודה של עיריית נצרת. בבדיקה נמצא כי מצבה הכספי של העירייה קשה ויש צורך בנקיטת צעדים מיידיים לשיפורו. כמו כן עלה מן הבדיקה כי ראש העירייה וחברי מועצת העיר אינם יכולים לבצע את הצעדים הנדרשים, ולפיכך הם אינם יכולים להמשיך לכהן בתפקידם. בעקבות מסקנות הבדיקה הוחלט למנות גוף שימלא את התפקיד של ראש עיריית נצרת ואת התפקידים של חברי מועצת העירייה.

- ציינו והציגו את **הגוף שימלא את תפקידי ראש העירייה וחברי המועצה** שבא לידי ביטוי בקטע.
- צטטו מן הקטע משפט שממנו לומדים שיש צורך במינוי גוף זה.
- הסבירו כיצד הצורך בגוף זה בא לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

10. לקראת מערכת הבחירות הקרובה לכנסת, כל מפלגה מרכיבה רשימה של מועמדיה. אחד מראשי המפלגות הגדולות ביקש לשריין ברשימה כמה מקומות למועמדים מטעמו. בקשה זו עוררה התנגדות בקרב חברי הכנסת ממפלגה זו. לטענתם, כל שריון של מועמד שלא התמודד על קולותיהם של חברי המפלגה ולא זכה לאמונם דוחק את המועמדים שנבחרו כדין למקומות נמוכים, ובכך מקטין את הסיכויים שלהם להיבחר לכנסת.

- ציינו והציגו את השיטה **לגיבוש רשימת מועמדים של מפלגות** שבאה לידי ביטוי בקטע.
- צטטו מן הקטע משפט שממנו לומדים כי שיטה זו באה לידי ביטוי בקטע.
- הסבירו כיצד שיטה זו באה לידי ביטוי במשפט שציטטתם.

בהצלחה!